

Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora ziņojums par atbilstību sertificēšanas prasībām 2025. gadā

Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (vienotais reģistrācijas numurs 40203041605, juridiskā adrese: Stīgu iela 14, Rīga, LV-1021) (turpmāk – Sabiedrība) ir sertificēts vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators, kas sniedz dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojumus Latvijas Republikas teritorijā saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) izsniegtu licenci Nr. E33002 (dabasgāzes pārvadei) un licenci Nr. E31002 (dabasgāzes uzglabāšanai). Sabiedrība ir nacionālajai drošībai nozīmīga komercsabiedrība atbilstoši Nacionālās drošības likuma 37. panta 3. punktam.

Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) ziņojums par atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējā kalendārā gadā (turpmāk – ziņojums) sagatavots saskaņā ar Enerģētikas likuma 114. pantu un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2017. gada 16. februāra lēmumu Nr. 1/4 "Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora sertificēšanas noteikumi" (turpmāk – sertificēšanas noteikumi) prasībām, kā arī ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr. 715/2009) 3.a panta prasības.

Informācija par Sabiedrību, tās sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, kā arī informācija un pārskati, kas publicējami saskaņā ar normatīvajiem aktiem, ir publiski pieejama Sabiedrības tīmekļvietnē www.conexus.lv.

Akcionāru struktūra un pārvaldes institūcijas

Sabiedrība apliecina, ka tās kapitāla daļu (akciju) turētājs, tostarp patiesais labuma guvējs, tiešā vai netiešā veidā nav energoapgādes komersanta, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, kapitāla daļu (akciju) turētājs vai patiesais labuma guvējs.

Sabiedrība ir energoapgādes komersants, kas nošķirts no dabasgāzes ražošanas un tirdzniecības darbībām un elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības darbībām un neietilpst vertikāli integrēta dabasgāzes apgādes komersanta vai vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta sastāvā.

Sabiedrība ir dibināta kā slēgta akciju sabiedrība un tās pamatkapitāls sastāv no 39 786 089 akcijām. Visas akcijas ir dematerializētas akcijas. Sabiedrības akcijas pieder:

- Akciju sabiedrībai "Augstsprieguma tīkls", vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AST) 68,46% apmērā;
- MM Infrastructure Investments Europe Limited, reģistrācijas numurs: 12279235, juridiskā adrese: 95 Gresham Street, Londona, EC2V 7AB, Apvienotā Karaliste (turpmāk – MMIEL) 29,06 % apmērā.
- pārējiem 4786 akcionāriem (fiziskām vai juridiskām personām) kopā 2,48 % apmērā. Nevienam no šiem akcionāriem nav izšķiroša ietekme pār Sabiedrību, sistēmas operatoru,

dabasgāzes pārvades vai uzglabāšanas sistēmu, un neviens to tiem neatbilst patiesā labuma guvēja definīcijai normatīvo aktu izpratnē.

Sabiedrības akcionāru reģistrā būtiskas izmaiņas 2025. gadā netika reģistrētas.

Sabiedrības akcionāri savas tiesības piedalīties Sabiedrības pārvaldē īsteno akcionāru sapulcē, ievērojot Komerclikumu, Enerģētikas likumu un Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" statūtus (turpmāk – Statūti), kas pieejami Sabiedrības tīmekļvietnē [šeit](#).

Sabiedrība apliecina, ka persona, kas ieceļ Sabiedrības padomes vai valdes locekļus, vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt sistēmas operatoru, dabasgāzes pārvades sistēmu vai Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (turpmāk – Inčukalna PGK), nevar tiešā vai netiešā veidā iecelt tāda energoapgādes komersanta, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, padomes, valdes vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt šādu komersantu.

Sabiedrības padomes un valdes locekļus ievēlē saskaņā ar Komerclikumu un Statūtiem, ievērojot Enerģētikas likuma 111. panta trešās daļas 3. punktu. Statūtu 16. punkts nosaka, ka akcionārs, izmantojot balsstiesības, ievēro Enerģētikas likumā noteiktos nosacījumus sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai un efektīvai interešu konfliktu novēršanai.

Sabiedrības valdes un padomes sastāvā 2025. gadā izmaiņas nav notikušas.

Sabiedrības padomes un valdes locekļi nevar vienlaikus ieņemt padomes vai valdes locekļa amatu energoapgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību. Attiecīgi ierobežojumi, kā arī kārtība, kādā padomes vai valdes loceklim jāziņo par interešu konflikta iespējamību un rīcību noteikti Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" padomes nolikumā un Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" valdes nolikumā. Minētie nolikumi un citi saistošie dokumenti kā, piemēram, Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" valdes un padomes locekļu atalgojuma politika, Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" ētikas kodekss ir pieejami Sabiedrības tīmekļvietnē [šeit](#). 2025. gadā nav veiktas izmaiņas minētajos dokumentos.

Sabiedrība apliecina, ka viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē Sabiedrību, sistēmas operatoru, dabasgāzes pārvades sistēmu vai Inčukalna PGK, tieši vai netieši nekontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un neizmanto jebkādas tiesības šādā komersantā.

Kontroli Sabiedrībā īsteno AST (akcionārs kopš 2017. gada 15. decembra), kam pieder akciju kontrolpakete (68,46 %), tādējādi AST ir tieša izšķiroša ietekme pār Sabiedrību Koncernu likuma izpratnē.

MMIIEI (29,06 %, akcionārs kopš 2020. gada 1. aprīļa) īsteno akcionāra tiesības piedalīties Sabiedrības pārvaldībā, t.sk. izmantot balsstiesības akcionāru sapulcē, piedalīties padomes un valdes ievēlēšanā. Šim akcionāram atsevišķi, ņemot vērā Koncernu likuma 3. panta trešajā daļā ietvertās izšķirošas ietekmes pazīmes, nav izšķirošas ietekmes pār Sabiedrību. Tikai atsevišķos Statūtu 18. punktā noteiktajos gadījumos kopā ar AST arī MMIIEI var veidoties kopīga kontrole.

MMIIEI 100 % kapitāla daļas pieder MM Capital Infrastructure Fund I., L.P., ko kontrolē tās ģenerālpartneris, kas ir Japānā reģistrēts komersants MM Capital Partners Co., Ltd. (turpmāk – MMCP), kura galvenais akcionārs ir Japānā reģistrēts komersants Marubeni Corporation (90 %), bet pārējās MMCP akcijas pieder Mizuho Bank, Ltd. (5 %) un Asset Management One Co., Ltd. (5 %).

Marubeni Corporation darbojas kā holdinga kompānija, kuras pamatdarbība ir preču un pakalpojumu imports un eksports un kuras sastāvā ir komersanti, kas darbojas dažādās nozarēs visā pasaulē: dzelzs un tērauda, informācijas tehnoloģiju, komunālo pakalpojumu,

infrastruktūras, enerģētikas, pārtikas, metālu un minerālu resursu, būvniecības u.c. nozares. Marubeni Corporation akcijas kotē Tokijas Fondu biržā. Lielākie Marubeni Corporation akcionāri, kā tas norādīts korporācijas tīmekļvietnē, kas pārsniedz 5 % robežu, ir The Master Trust Bank of Japan, Ltd. (trasta konts; 16,55 %), BNYM AS AGT/CLTS 10 PERCENT (10,14 %) un Custody Bank of Japan, Ltd. (trasta konts, 6,56 %).

MMIIEEL netieši kontrolējošais Marubeni Corporation ir tiešā un netiešā veidā tādu komersantu kapitāla daļu turētājs, kuri nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, taču minētie komersanti darbojas elektroenerģijas un dabasgāzes tirgos, kas ir ģeogrāfiski nodalīti no tirgus, kurā darbojas Sabiedrība, līdz ar to interešu konflikts neveidojas, kā arī sistēmas operatora sertificēšana neapdraudēs Eiropas Savienības dalībvalstu energoapgādes drošību.

Sabiedrība apliecina, ka nav noslēgusi tādus līgumus un nav tādās ekonomiskās attiecībās, kas varētu piešķirt jebkādas tiesības vai tiešu vai netiešu kontroli Sabiedrībā, dabasgāzes pārvades sistēmā vai Inčukalna PGK energoapgādes komersantam, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.

Sabiedrība apliecina, ka Sabiedrību, dabasgāzes pārvades sistēmu vai Inčukalna PGK nekontrolē valsts pārvaldes institūcija, kas kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, ja sertificēšanas noteikumu 2.1., 2.2., 2.3. vai 2.4. punktā minētā persona ir Latvijas Republika.

AST 100 % kapitāla daļu pieder valstij. Akcionārs īsteno AST pārvaldi atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam. AST akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus pieņem valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis. Saskaņā ar Klimata un enerģētikas ministrijas nolikuma 13.2. apakšpunktu Klimata un enerģētikas ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja AST, kas ir Sabiedrības akcionārs, kuram pieder vairāk nekā 50 procentu kapitāla daļu. Kā redzams no Klimata un enerģētikas ministrijas nolikuma, tā nav kapitāla daļu turētāja energoapgādes komersantos, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.

Personāls un tehniskie resursi

Sabiedrības rīcībā ir pietiekams darbinieku skaits ar atbilstošu kvalifikāciju un pietiekami tehniskie resursi katra attiecīgā Enerģētikas likumā noteiktā sistēmas operatora pienākuma veikšanai. Sabiedrībai pieder tehnoloģiskās iekārtas, nekustamie īpašumi – zemes vienības, ēkas, būves un citi aktīvi, kas nepieciešami dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu sniegšanai.

Sabiedrība atsevišķu Enerģētikas likumā noteikto pienākumu veikšanai izmanto ārpakalpojumus. Sabiedrība ārpakalpojumu izvēlē nodrošina, ka nepieciešamo pakalpojumu veikšana tiktu uzticēta pretendentiem, kuri šādus pakalpojumus var veikt nepieciešamā kvalitātē un par zemākām izmaksām, garantējot sistēmas darba drošumu un stabilitāti. Ārpakalpojumu iegādi Sabiedrība organizē, piemērojot iepirkumu procedūras atbilstoši Iepirkumu vadlīnijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam, ja paredzamā līgumcena ir vienāda vai lielāka par Ministru kabineta noteiktajām līgumcenu robežvērtībām. Iepirkumiem ar līgumcenu zem minētajām robežvērtībām tiek piemērota Sabiedrībā apstiprinātā Iepirkumu organizēšanas kārtība, kas paredz vairākas iepirkumu metodes atkarībā no paredzamās līgumcenas, ņemot vērā arī iepirkuma priekšmeta specifikāciju. Paziņojumi par iepirkumiem tiek publicēti Iepirkuma uzraudzības biroja Publikāciju vadības sistēmā, bet iepirkumu dokumentācija tiek publicēta un piedāvājumu saņemšana iepirkumu procedūrās tiek veikta Elektroniskajā Iepirkumu sistēmā (EIS).

Sabiedrība, izvēloties ārpakalpojuma sniedzējus un noslēdzot līgumus, katrā gadījumā izvērtē arī sankciju riskus un nodrošina risku uzraudzību atbilstoši Sabiedrībā apstiprinātajai Sankciju un darījumu izpildes risku uzraudzības kārtībai.

Informācijas aizsardzība un sadarbība ar tirgus dalībniekiem

Sabiedrība apliecina, ka Sabiedrība atbilstoši Enerģētikas likuma 15. panta ceturtajai daļai nodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, ko sistēmas operators ieguvis no sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, pildot savus pienākumus.

Sabiedrībā apstiprinātajos Informācijas aizsardzības noteikumos un virknē citos iekšējos normatīvajos aktos ir noteiktas prasības darbībām ar neizpaužamu un aizsargājamu informāciju, darbinieku pienākumus un tiesības, šādas informācijas identificēšanas, marķēšanas un glabāšanas kārtību. Reizi gadā Sabiedrības darbiniekiem tiek organizēts informatīvs seminārs par informācijas tehnoloģiju drošību, 2025. gadā tika organizēts arī vispārējs informācijas aizsardzības seminārs.

Sabiedrība apliecina, ka Sabiedrība nodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.

Sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai ar sistēmas lietotājiem tiek noslēgts balansēšanas līgums, pārvades sistēmas pakalpojuma līgums un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līgums, ievērojot ārējos normatīvos aktus un Sabiedrības apstiprināto iekšējo kārtību pārvades sistēmas pakalpojuma, balansēšanas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanai, izbeigšanai un līgumsaistību izpildes nodrošināšanas uzraudzībai. Tipveida līgumu paraugos 2025. gadā izmaiņas nav veiktas.

Sabiedrība arī 2025. gadā sniedza dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas pakalpojumus atbilstoši sistēmas lietotāja rezervētajam un sistēmas lietotājam piešķirtajam jaudas produktam, ievērojot attiecīgajos sistēmas lietošanas noteikumos noteikto attiecīgā jaudas produkta rezervēšanas, piešķiršanas un izmantošanas kārtību, un saskaņā ar attiecīgajam jaudas produktam piemērojamo tarifu, kas noteikts Enerģētikas likumā paredzētajā kārtībā.

Sabiedrība 2025. gadā nekonstatēja tādas apstākļus, lai kādam no sistēmas lietotājiem vai attiecīgi pretendentiem tiktu atteikta pieeja dabasgāzes pārvades sistēmai vai Inčukalna PGK.

Sabiedrība apliecina, ka neizmanto pakalpojumus (piemēram, mītni un tml.) kopīgi ar energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.

Sabiedrība patstāvīgi veic pakalpojumu iepirkumus un neiegādājas biznesa plānošanas vai analīzes pakalpojumus, risku vadības vai apdrošināšanas pakalpojumus, juridiskā nodrošinājuma pakalpojumus, regulācijas jautājumu koordinācijas pakalpojumus vai finanšu resursu nodrošināšanas vai pārvaldības pakalpojumus no komersantiem, kas veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un to saistītajiem komersantiem.

Eiropas Savienības tiesību aktos noteikto pienākumu izpilde

2025. gadā stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1789 (2024. gada 13. jūnijs) par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009 (pārstrādāta redakcija), aizstājot Regulu Nr. 715/2009, un apliecina, ka ievērot attiecīgo tiesību normu prasības.

Sabiedrība nodrošina Regulas Nr. 715/2009 3.a panta prasību ievērošanu.

Sabiedrība nodrošina Regulas Nr. 715/2009 4., 12. panta 1. un 2. punktā, 14., 15. panta 1., 2. un 3. punktā, 16., 17., 18., 19., 20., 21. panta 1., 2. un 3. punktā, 22. pantā, kā arī 1. pielikumā noteikto pienākumu izpildi.

Sabiedrība sniedz sistēmas lietotājiem dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu atbilstoši Regulatora saskaņotiem vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas balansēšanas noteikumiem un lietošanas noteikumiem un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu atbilstoši Regulatora apstiprinātiem Inčukalna PGK lietošanas noteikumiem. Saskaņā ar Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 98. punktu līdz 2025. gada 31. decembrim Inčukalna PGK tirgus daļas jaudas apjomu rezervē saskaņā ar Regulatora apstiprinātiem Inčukalna PGK lietošanas noteikumiem un piemēro maksu par dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu, kuras galīgais apmērs noteikts izsolē saskaņā ar vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora izstrādātu un Regulatora saskaņotu Inčukalna PGK tirgus daļas jaudas izsoles nolikumu. 2025. gadā Sabiedrība turpināja nodrošināt iespēju sistēmas lietotājiem ievadīt gāzi, tostarp biometānu, nacionālajā dabasgāzes ieejas-izejas sistēmā, tai skaitā biometāna ražotājiem nodrošināta iespēja ievadīt biometānu jaunizveidotajā biometāna ievades punktā Džūkstē.

Sabiedrība 2025. gadā ir pilnveidojusi galvenos dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma Inčukalna PGK solidaritātes daļā saņemšanas, tai skaitā maksas par dabasgāzes uzglabāšanu, noteikumus.

Sabiedrība sadarbībā ar citiem Baltijas-Somijas reģiona dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem un sašķidrinātās dabasgāzes termināļa operatoriem izstrādāja un savā tīmekļvietnē publicēja konsolidēto remontdarbu plānu laika periodam no 2026. gada janvāra līdz 2026. gada decembrim par tiem darbiem, kuru īstenošanas rezultātā var tikt ietekmēta ieejas un izejas punktu tehniskā jauda un pieejamā jauda.

Sabiedrība 2025. gadā konsultējās ar tirgus dalībniekiem par vienotajos balansēšanas noteikumos, vienotajos dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumos un Inčukalna PGK lietošanas noteikumos ietvertā regulējuma pilnveidošanas izmaiņām. 2025. gadā tika veiktas izmaiņas visos trīs minētajos noteikumos.

Ievērojot Komisijas Regulas (ES) 2015/703 (2015. gada 30. aprīlis), ar ko izveido tīkla kodeksu par sadarbības un datu apmaiņas noteikumiem 4. panta 2. punktā noteikto, Sabiedrība un Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operators AB Amber Grid veica publisko apspriešanu par Kiemenai starpsavienojuma līguma izmaiņām. 2025. gadā tika veiktas izmaiņas minētajā starpsavienojuma līgumā.

Sabiedrība nodrošina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību 3., 4., 8., 9. panta pirmajā daļā un 15. pantā noteikto pienākumu izpildi.

Sabiedrība 2025. gadā turpināja īstenot apstiprinātajā iekšējās informācijas un pārredzamības informācijas publicēšanas kārtībā noteikto, to pilnveidoja un nodrošināja, ka Sabiedrības pārziņā esošā informācija tirgus dalībnieku vajadzībām ir savlaicīgi un pārskatāmā veidā darīta zināma atklātībai.

Sabiedrība steidzamos tirgus paziņojumus 2025. gadā publicēja ENTSOG pārredzamības platformā un GIE iekšējās informācijas platformā.

Sabiedrība nodrošina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 noteikumu ievērošanu.

Atbilstoši Enerģētikas likuma 82.¹ panta otrajā daļā noteiktajam Sabiedrība arī 2025. gadā ir nodrošinājusi Inčukalna PGK pieejamību energoapgādes drošuma rezervju uzglabāšanai.

Ievērojot Ministru kabineta 2024. gada 27. augusta noteikumu Nr. 576 "Energijas lietotāju apgādes kārtība izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā" noteikto, Sabiedrība nodrošina dabasgāzes stratēģisko rezervju uzglabāšanu Inčukalna PGK.

Valdes priekšsēdētājs Uldis Bariss

Valdes loceklis Rinalds Dimiņš

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.